

PRAVA PACIJENATA

BITNE INFORMACIJE

Kad je pacijent dobro informisan o svojim pravima, on može da učestvuje u predloženom liječenju i da ostvari kvalitetan odnos sa zdravstvenim radnicima.

1. PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Pacijent ima pravo da na jasan i adekvatan način bude informisan o svom zdravstvenom stanju, razmatranim pregledima i liječenju, eventualnim posljedicama i rizicima koje oni nose, prognozi i finansijskim aspektima liječenja. U trenutku prijema u zdravstvenu ustanovu, pacijent u principu napismeno dobija informacije o svojim pravima i obavezama, kao i o uslovima boravka.

2. DOBROVOLJNA I INFORMISANA SAGLASNOST

Njega ne može biti pružena bez dobrovoljne i informisane saglasnosti pacijenta koji je sposoban za rasuđivanje, bilo da je on punoljetan ili maloljetan. Naime, pacijent ima pravo da odbije njegu, da prekine liječenje ili da napusti zdravstvenu ustanovu, ukoliko to želi.

3. UNAPRIJED SASTAVLJENA UPUTSTVA, PREDSTAVNIK ZA ODLUKE O LIJEČENJU I PUNOMOĆ ZBOG NESPOSOBNOSTI

Svaka osoba ima pravo da unaprijed formuliše uputstva kojima određuje vrstu njega za koju bi željela ili ne bi željela da joj bude pružena u slučaju da više ne može da izrazi svoju volju. Takođe može da izabere i osobu, predstavnika za odluke o liječenju, zaduženog da se u njeno ime izjasni o izboru njega koja će joj biti pružena u situacijama u kojima više neće moći sama da se izjasni.

4. PRAVO NA SLOBODAN IZBOR

U slučaju ambulantnog liječenja, pacijent ima pravo da slobodno izabere zdravstvenog radnika kome želi da se obrati. U principu, takođe ima pravo da slobodno izabere javnu zdravstvenu ustanovu ili priznatu ustanovu od javnog interesa u kojoj želi da se liječi. Slobodan izbor zdravstvenog radnika ili ustanove može da bude posredno ograničen snošenjem troškova od strane osnovnog zdravstvenog osiguranja, za koje može da se utvrdi da je parcijalno, posebno za bolničko liječenje van kantona.

5. UPOTREBA VEZIVANJA I LIJEČENJE BEZ SAGLASNOSTI

Po definiciji, bilo kakvo vezivanje pacijenata je zabranjeno. To takođe važi i za liječenje bez pristanka pacijenta. Mjere koje ograničavaju slobodu pokreta ili liječenje bez saglasnosti mogu ipak da budu nametnute, ali u veoma striktnim uslovima.

6. PROFESIONALNA TAJNA

Pacijent ima pravo na poštovanje povjerljivosti podataka koji ga se tiču. Zdravstveni radnici imaju obavezu da čuvaju profesionalnu tajnu, koja se takođe zove i ljekarska tajna. Oni ne smiju da otkriju informacije koje su saznali obavljajući svoju djelatnost. Osim izuzetaka predviđenih zakonom, ne smiju da prenesu te informacije bez odobrenja pacijenta. Profesionalna tajna primjenjuje se takođe i između zdravstvenih radnika.

7. PRISTUP DOKUMENTACIJI

Pacijent ima pravo da konsultuje svoju medicinsku dokumentaciju i da mu se objasni njeno značenje. On u principu može besplatno da dobije original ili kopiju tih dokumenata i može da ih proslijedi zdravstvenom radniku po svom izboru.

8. PRAVO NA PRATNJU

Pacijent koji boravi u zdravstvenoj ustanovi ima pravo na pratnju i savjete tokom cjelokupnog boravka. On ima pravo da traži podršku porodice i da održava kontakt sa okruženjem. Ukoliko želi, može da pozove i nekog drugog pratioca.

9. DONACIJA ORGANA I TKIVA

Pojedinac za života može da odluči da donira svoje organe u cilju transplantacije. Volja preminulog ima prednost u odnosu na volju porodice. Donacija organa, tkiva ili ćelija je besplatna i time je zabranjeno trgovati.

POTREBNI SU VAM POMOĆ, INFORMACIJE ILI SAVJETI?

Tražite kompletnu brošuru «Bitne informacije o pravima pacijenata» ili kontaktirajte zdravstvene vlasti svog kantona:

Kanton Bern

Direction de la santé publique
et de la prévoyance sociale
Rathausgasse 1, 3011 Berne
Tél. 031 633 79 20
info@gef.be.ch
www.gef.be.ch

Republika i kanton Jura

Service de la santé publique
Médecin cantonal
Fbg des Capucins 20,
2800 Delémont
Tél. 032 420 51 33
medecin.cantonal@jura.ch

Kanton Valais

Service de la santé publique
Office du médecin cantonal
Av. du Midi 7, 1950 Sion
Tél. 027 606 49 00
santepublique@admin.vs.ch
www.vs.ch/sante

Kanton Fribourg

Service de la santé publique
Rte des Cliniques 17, 1700 Fribourg
Tél. 026 305 29 13
ssp@fr.ch
www.fr.ch/ssp

Kanton Neuchâtel

Service de la santé publique (DFS)
Rue Pourtalès 2, 2000 Neuchâtel
Tél. 032 889 52 09
www.ne.ch/santepublique

Kanton Vaud

Service de la santé publique
Bâtiment administratif de la Pontaise
Avenue des Casernes 2,
1014 Lausanne
Tél. 021 316 42 00
info.santepublique@vd.ch
www.vd.ch/ssp

Republika i kanton Ženeva

Direction générale de la santé
Service du médecin cantonal
Av. de Beau-Séjour 24,
Case postale 76,
1211 Genève 4 Plainpalais
Tél. 022 546 50 00
www.ge.ch/deas

Republika i kanton Ticino

Dipartimento della sanità
e della socialità
Ufficio Medico cantonale
Via Dogana 16, 6500 Bellinzona
Tél. 091 814 30 50
dss-umc@ti.ch
www.ti.ch/promozionesalute

